

dingen verzeld gingen en naar een swaar schutgevaart zweemde, is terselfder tijd door gansch Ambon, en zelfs tot in Banda, gehoord. En de verbaasde Makjanders hadden toen hunne nare en akelige woonplaats verlaten en zig, ten getalle van vijf of sesduyzend, op Ternaten ter neder gezet, daar de aardbeving, welke verscheyden maanden met eenige verposingen tusschen beyden aanhield, eenige schade aan de gebouwen veroorzaakt heeft en op den 22^e september zelve zulke duysternis maakte dat men tot den middag bij het kaarsligt heeft moeten zitten. Dog latere berigten melden dat de inwoners van Makjan, zedert de schuddingen opgehouden zijn, hunne oude woonplaatsen weder beginnen op te zoeken en men hope had om de vernielde negorijen binnen twee of drie jaaren weder hersteld te zien.

Fol. 86v-87r.

(De Waakzaamheid is over Bima van Makassar teruggekeerd met 232.625 lb sapanhout en de Rozenburg van Sumbawa met 589.375 lb verfhout. De Waakzaamheid had tien inlandse matrozen aan boord. Ze waren door kapitein William Fernell van het Engelse schip de Valentine bij het dorp Sape, niet ver van Bima, aan land gezet met een briefje aan alle Compagnies dienaren hen naar Madras voort te helpen. Ze zijn op verzoek van een zekere John Herbert van de Engelse compagnie, omdat het niet te weigeren was, bij besluit van 28 juli uitgeleverd, uitgezonderd twee die geboren zijn in Batavia en die drie jaar geleden met een burgervaartruig naar Coromandel waren vertrokken en [fol. 88]] zich, tegen de plakkaaten in, in Engelse dienst hadden gegeven.)

Dese laatste hebben voor den eersten clercq ter generale secretarije verklaard dat de Engelschen sterk vijf schepen, te weten de Griffin, de Valentin, de Suffolk, de Pocock en de Oxfort, met de sloep Cuddelore, uyt Canton gezeyld waren, met voornemen, so zij zeyden, van langs den gewonen weg naar Europa te stevenen. Maar tot nabij de Straat Banca gevorderd, soude de sloep die vooruyt zeylde, hen gewaarschouwd hebben dat zig daar eenige Fransche oorlogschepen onthielden. Waarvoor ze bevreesd den coers oostwaards geboegd en hunnen weg door de Molukse eylanden vervolgd hadden, bij welke gelegendheid de Griffin in de Straat Solor verongelukt, dog het volk door sijne makkers geborgen was.

Fol. 88r.

(De verklaring gaat met de bijlagen mee en stemt overeen met het bijgevoegde relaas van twee inlanders, die het afgelopen voorjaar op Solor handel hebben gedreven, dat vier Engelse driemasters en een tweemastige brigantijn uit het noorden verschenen waren. Deze getuigen konden slechts zeggen dat de Engelschen met de koning, die zelf verklaarde onder de bescherming van de Nederlandse Compagnie te staan, hadden gesproken. Deze zouden hem het geschut van waarschijnlijk hun schip de Griffin, dat bij het eiland Basilan⁴ aan stukken was geslagen, geschonken hebben, omdat hij met zowel de Nederlanders, als de Engelschen in vriendschap leefde. [fol. 89] Zij zouden de Buginezen slechts drie dozijn geweren hebben kunnen verkopen en waren, na zeven dagen en het innemen van verversingen, van Solor zuidwaards vertrokken. Een brief uit Makassar van 24 mei berichtte dat dezelfde brigantijn de Cuddelore op 16 april bij het kasteel Rotterdam voor anker was gegaan om verversingen in te nemen. Hoewel eerst was gezegd te vertrekken, kregen deze Engelschen, omdat ze het dringend nodig hadden, twee last rijst en enige leggers water. Het schip was na vier dagen met negen saluutschoten, volgens zeggen naar Madras, vertrokken. Tijdens het verblijf was er met twee gewapende vaartuigen op toegezien dat de kapitein zijn belofte om geen contact met de inlander te zoeken, gestand deed. Deze berichten over dit vaartuig, dat waarschijnlijk hetzelfde is waarvan de dienaren te China in een rapport van 6 februari 1761 hebben gemeld dat het in de Chinese zeeën rondzwierf,

4 Er staat “--- zeker eyland Baselan, niet verre van Solor,”; waarschijnlijk is het Basilan, één van de Sulu eilanden.